Sivistys- ja tiedejaosto
Lausunto 14.10.2015 klo 10:00
HE 30/2015 vp / Asiantuntijapyyntö, kirjallinen
OKM/60/010/2015

AMKE

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016 HE 30/2015

Tiivistelmä

1. **Rahoituksen leikkaamisen ja toimintalainsäädännön uudistamisen tulee tapahtua samanaikaisesti, koska toimintatapojen muuttaminen ei ole mahdollista ilman lainsäädännön muuttamista.**
2. **Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat leikkaukset muodostuvat OKM ja TEM:n työvoimapoliittisen koulutuksen leikkausten yhteissummasta, joka vuosina 2013–2017 nousee 500 miljoonaan euroon. Tämä on noin 25 % vuoden 2013 rahoitustasosta.**
3. **Aikuiskoulutukseen kohdistuva 4000 opiskelijatyövuoden leikkaus on yhteiskuntapoliittisesti mahdoton huomioiden maahanmuuttajien määrän kasvu ja yhteiskunnan rakennemuutoksen yhtäaikainen vaikutus.**

Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry pitää ammatilliseen koulutukseen rahoituksen leikkausten määrää ja aikataulutusta kohtuuttomana. Jo vuosien 2012 ja 2015 välisenä aikana ammatillisen koulutuksen rahoitus väheni noin 140 M€. Vuonna 2016 rahoitus vähenee esityksen mukaan runsaat 70 M€. Suurin yksittäinen leikkaus 190 M€ kohdistuu vuodelle 2017. Ammatillisen koulutuksen rahoituksesta on tämän jälkeen leikattu neljännes.

Säästöjä on perusteltu toimintatapojen uudistamisen tarpeella. Tarpeesta kehittää ja kehittyä AMKE on samaa mieltä. Toimintatapojen uudistaminen edellyttää kuitenkin nykyisen yksityiskohtaisen sääntelyn purkamista, luopumista rinnakkaisista koulutuksen järjestämismuodoista ja sovittuihin tavoitteisiin kannustavaa rahoitusjärjestelmää. Nämä kaikki edellyttävät lainsäädäntömuutoksia. Uusi lainsäädäntö on kuitenkin luvassa vasta vuodelle 2018, joka on toiminnan sopeuttamisen kannalta auttamattomasti liian myöhään.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät sitovat parhaillaan resursseja jo vuodelle 2017 päättäessään avoimista koulutuspaikoista. Tästä syystä koulutuksen järjestäjien on tiedettävä vuoden 2017 leikkausten toteuttamistapa nyt tai viimeistään seuraavien kuukausien aikana, jotta ne voivat suunnitella ja sopeuttaa omaa toimintaansa järkevästi ja pitkäjänteisesti opiskelijan aseman kärsimättä. Vuoden 2016 opiskelijat on otettu sisään jo aiemmin ja ainut tapa säästää on henkilöstön vähentäminen. Koulutus tarvitsee pitkäjänteisempää tietoa rahoituksen kehityksestä.

AMKE kiinnittää huomiota ammatillisen aikuiskoulutuksen kohtaloon ensi vuoden talousarvioesityksessä. Aikuiskoulutuksen rahoitus ja ohjaus jakautuu kahden ministeriön kesken, joten kokonaisuus yleensä jää eduskuntakäsittelyssä vähälle huomiolle.

Sivistys- ja tiedejaosto
Lausunto 14.10.2015 klo 10:00
HE 30/2015 vp / Asiantuntijapyyntö, kirjallinen
OKM/60/010/2015

AMKE

Työ- ja elinkeinoministeriön budjetista katoaa esityksen myötä 3000 opiskelijatyövuoden verran työvoimapoliittista koulutusta ja Opetus- ja kulttuuriministeriöltä vajaa 900 oppisopimuspaikkaa aikuisten lisäkoulutuksesta. Yhteensä tarjonta supistuu siis lähes 4000 opiskelijatyövuoden verran, vaikka työttömyyden ja työelämän rakennemuutosten vuoksi aikuisten koulutustarpeet lisääntyvät. Samaan aikaan lisääntyvän maahanmuuttajamäärän koulutustarve kasvaa runsaasti tulevina vuosina. Edellä mainitut paineet kohdistuvat samaan työ- ja elinkeinoministeriön momenttiin, jossa ovat sekä ammatillinen työvoimakoulutus että kotouttamiskoulutukset. OKM:n budjetissa maahanmuuttajien koulutuksen kehittämiseen on varattu vain 190 000 euroa. Kotouttamiskoulutuksen hankintaan on luvassa vain 8 miljoona euron lisäys.

Nämä määrärahat eivät riitä aikuisten kouluttamisen tarpeisiin.

Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry

Petri Lempinen
toimitusjohtaja